

Zonnering V03089

Dit instrument diende om de tijd te meten, vermoedelijk gemaakt uit het materiaal messing. Voor de uitvinding van de moderne klok, werd de tijd bepaald aan de hand van de zon. Het gebruik van gewone zonnewijzers gaat dan ook ver terug in de geschiedenis. Dit type is een zonnering of ringzonnewijzer. Door het kleine formaat was het handig in gebruik. De techniek is vrijwel simpel en berust op de altitude van de zon. Via een gaatje in de ring, die verticaal gehouden werd, viel een lichtpuntje recht op een bepaald tijdstip. De uren waren namelijk aan de binnenkant van de ring gekerft. Aan de buitenkant staan de eerste letters van de maanden. De binnenste ring kon dan verschoven worden, zodat de datum juist gezet werd en daardoor de uren nauwkeuriger afgelezen konden worden. Toch was het instrument niet bijster nauwkeurig.

Zonneringen of ringzonnewijzers zoals deze werden uitgevonden in de zestiende eeuw en waren in gebruik tot ongeveer de achttiende eeuw. Er bestaan veel varianten, zoals zonneringen die specifiek op zee gebruikt werden, of zonneringen met zeer nauwkeurige tijdsaanduidingen. Vaak werden er ook sterrenbeelden in gegraveerd.

Literatuur:

Albert E. Waugh, *Sundials: Their Theory and Construction* (New York: Dover Publications, 1973), 158-160.

Robert Newton Mayall en Margaret Walton Mayall, *Sundials: Their Construction and Use* (North Chelmsford: Courier Corporation, 2000), 160.

"Sundials", *Royal Museums Greenwich*, <https://www.rmg.co.uk/stories/topics/sundials>.

Voor gelijkaardige objecten, zie:

"Ring dial", *Royal Museums Greenwich*,
<https://www.rmg.co.uk/collections/search/ring%20dial>.

"Ring-dial, sundial", *The British Museum*,
<https://www.britishmuseum.org/collection/term/x8774>.

Renske Smekens, juni 2024